

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 27/21

Luksemburg, 25 lutego 2021 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-821/19
Komisja / Węgry (Karalność w przypadku udzielenia pomocy osobom
ubiegającym się o azyl)

Zdaniem rzecznika generalnego Athanasiosa Rantosa, wprowadzając sankcje karne za działalność organizacyjną mającą na celu umożliwienie wszczęcia procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową przez osoby, które nie spełniają ustanowionych przez prawo krajowe kryteriów przyznania tej ochrony, Węgry uchybiły swoim zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii

Karalność za tę działalność narusza korzystanie z praw gwarantowanych przez prawodawcę Unii w zakresie pomocy osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową

W drodze reformy legislacyjnej z 2018 r. Węgry utrudniły warunki dostępu do procedur ochrony międzynarodowej oraz warunki wykonywania działalności polegającej na świadczeniu pomocy i doradztwa osobom ubiegającym się o tę ochronę. Po pierwsze, Węgry wprowadziły nową podstawę niedopuszczalności wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, a mianowicie związaną z przejazdem przez wnioskodawcę przez bezpieczny kraj tranzytu przed przybyciem na terytorium Węgier. Po drugie, to państwo członkowskie wprowadziło karalność za działalność organizacyjną prowadzoną w celu umożliwienia wszczęcia procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową przez osoby, które nie spełniają ustanowionych przez prawo krajowe kryteriów przyznania tej ochrony, oraz ustanowiło środki ograniczające w odniesieniu do osób oskarżonych o takie przestępstwo lub za nie skazanych.

Uznając, że wprowadzenie podstawy niedopuszczalności związanej z przejazdem przez bezpieczny kraj tranzytu, karalności za wspomnianą działalność organizacyjną oraz środków ograniczających w odniesieniu do osób oskarżonych o taką działalność lub za nie skazanych narusza dyrektywy w sprawie procedur¹ i przyjmowania², Komisja wniosła przeciwko Węgrom do Trybunału Sprawiedliwości skargę o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

W przedłożonej dzisiaj opinii rzecznik generalny Athanasios Rantos przede wszystkim przypomniał, że w wyroku z dnia 19 marca 2020 r.³ Trybunał stwierdził już niezgodność z prawem zakwestionowanej przez Komisję podstawy niedopuszczalności. W konsekwencji rzecznik generalny zaproponował Trybunałowi, aby stwierdził, że **wprowadzając ową podstawę niedopuszczalności, Węgry uchybiły zobowiązaniom ciążącym na nich na mocy dyrektyw w sprawie procedur.**

Rzecznik generalny zajął się następnie kwestią zarzucanego naruszenia przepisów prawa Unii w zakresie udzielania pomocy wnioskodawcom ubiegającym się o ochronę międzynarodową. W tym względzie rzecznik generalny zauważył, że orzecznictwo Alkotmánybíróság (trybunału konstytucyjnego, Węgry)⁴ wydaje się gwarantować, iż zwykłej pomocy humanitarnej na rzecz osób ubogich i potrzebujących nie można przyrównać do niezgodnej z prawem działalności organizacyjnej. Jednakże podkreślił on, abstrahując od tego założenia, że każda organizacja lub każda osoba zapewniająca niesienie pomocy w celu umożliwienia wszczęcia procedury ubiegania

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. 2013, L 180, s. 60).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. 2013, L 180, s. 96).

³ Wyrok Trybunału z dnia 19 marca 2020 r., Bevéndorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá), [C-564/18](#).

⁴ Orzeczenie nr 3/2019.

się o ochronę międzynarodową działają z zamiarem umożliwienia osobie, której pomagają, wszczęcia takiej procedury. Z tego względu taka organizacja lub taka osoba może mieć co najmniej wątpliwości co do okoliczności, czy dana osoba spełnia wymogi niezbędne do skorzystania z tej ochrony. Wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń wnioskodawców są bowiem nierozłącznym elementem procedury o udzielenie ochrony międzynarodowej, która to procedura toczy się właśnie w celu ustalenia, czy warunki przyznania tej ochrony są spełnione. Zdaniem rzecznika generalnego to do właściwych organów krajowych, a nie do doradców prawnych ani do organizacji czy osób proponujących pomoc osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, należy ocena, czy podniesione we wniosku podstawy uzasadniają przyznanie tej ochrony zgodnie z warunkami wymaganymi przez ustawodawstwo krajowe.

W tym względzie rzecznik generalny podkreślił, że w kontekście stosowania wspomnianej niezgodnej z prawem podstawy niedopuszczalności władze węgierskie uznały Serbię za bezpieczny kraj tranzytu. Tym samym każda osoba lub każda organizacja, które świadczą pomoc osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową przybywającym do Węgier w następstwie przemierzenia terytorium tego państwa są z założenia świadome faktu, że w tych okolicznościach złożone przez osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową wnioski są najprawdopodobniej skazane na niepowodzenie i że w konsekwencji narażają się one na rzeczywiste ryzyko pociągnięcia ich do odpowiedzialności karnej.

Podobnie rzecznik generalny uznał, że karalność w przypadku udzielenia pomocy osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową może wywoływać szczególnie istotne skutki odstrasżające u wszystkich osób lub organizacji, które świadomie próbują wspierać zmianę ustawodawstwa krajowego w zakresie ochrony międzynarodowej lub ułatwiać dostęp wnioskodawców do procedury mającej na celu udzielenie tej ochrony lub do pomocy humanitarnej. W tych okolicznościach, zdaniem rzecznika generalnego, **karalność za rozpatrywaną działalność organizacyjną stanowi nieuzasadnioną przeszkodę w korzystaniu z praw gwarantowanych przez prawo Unii w zakresie pomocy osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, a zatem jest równoznaczna z uchybieniem zobowiązaniom wynikającym z tego prawa.**

Wreszcie, w odniesieniu do uregulowania węgierskiego, zgodnie z którym osobom, wobec których toczy się postępowanie karne w związku z ułatwianiem nielegalnej imigracji, zakazuje się wjazdu do strefy znajdującej się w odległości mniejszej niż osiem kilometrów od granicy zewnętrznej terytorium węgierskiego, rzecznik generalny stwierdził, że niezaprzeczalnie wzmacnia ono negatywne skutki karalności wspomnianej działalności organizacyjnej. Jednakże, jego zdaniem, uregulowanie to nie pozostaje samo w sobie w sprzeczności z prawem Unii, ponieważ ma ono jedynie na celu umożliwienie organom policyjnym zakazania osobom podejrzanym o popełnienie przestępstw dostępu do miejsc związanych z tymi przestępstwami. Ponadto rzecznik generalny stwierdził, że Komisja nie przedstawiła argumentów wykazujących charakter ograniczający rozpatrywanego uregulowania samego w sobie, a podkreśliła jedynie, iż uregulowanie to wzmacnia skutki ograniczające karalności za rozpatrywaną działalność organizacyjną. Tym samym rzecznik generalny **zapropował, aby Trybunał oddalił niniejszą skargę w zakresie, w jakim Komisja wniosła o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom na podstawie samego tego uregulowania.**

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku. Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106